

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Exekuční příkaz nemůžē postihovat příjēm povinného u potenciálního, ale jen skutečného plátce

Exekuční příkaz postihující mzdu nebo jiný obdobný příjem povinného může být vydán jen vůči skutečnému plátci takového příjmu, a nikoliv vůči někomu, kdo se plátcem teprve potenciálně může stát. Změní-li se však po nařízení výkonu rozhodnutí plátce mzdy, vztahuje se nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy i na mzdu povinného u nového plátce mzdy.

Nejvyšší soud ČR řeší v rozsudku spis. zn. 20 Cdo 4015/2019, ze dne 8. 1. 2020, právní otázku, zda v situaci, kdy je vydán exekuční příkaz k provedení exekuce srážkami z jiných příjmů povinného (dlužníka) u plátce, který ovšem v době vydání exekučního příkazu není plátcem tohoto příjmu, ale v mezidobí se jím stane (v předmětném případě šlo o invalidní důchod, který byl přiznán zpětně), musí být vydán nový exekuční příkaz postihující tento příjem povinného, nebo srážky z jiného příjmu povinného mohou být realizovány na základě původního nezrušeného exekučního příkazu. Uvedené závěry vycházejí z výkladu, který NS již dříve zaujal ve vztahu k výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy a obdobných příjmů, které je vhodné připomenout.

Základy skutkového stavu a procesního postupu ve sporném případě

Soudní exekutor vydal dne 5. 8. 2016 exekuční příkaz k provedení exekuce srážkami z invalidního důchodu povinného (dlužníka), který byl téhož dne doručen plátci (České správě sociálního zabezpečení), přičemž plátce reagoval přípisem ze dne 8. 8. 2016 tak, že povinný dlužník nepobírá důchod, a proto na základě exekučního příkazu nebyly prováděny žádné srážky. Od 11. 12. 2012 došlo ke zpětnému přiznání invalidního důchodu povinnému, přičemž doplatek invalidního důchodu za období od 11. 12. 2012 do 23. 1. 2017 činil celkem 609 082 Kč a od ledna roku 2017 povinnému náleží invalidní důchod ve výši 14 915 Kč měsíčně. Dne 22. 12. 2016 zaslal soudní exekutor plátci přípis, společně s opětovně doručeným exekučním příkazem ze dne 5. 8. 2016, s tím, že trvá na jeho realizaci. I přesto byl dne 2. 1. 2017 doplatek důchodu ve výši 609 082 Kč zaslán povinnému. Oprávněná věřitelka se proto jako žalobkyně domáhala po žalovaném plátci zaplacení částky, která měla být v exekuci uspokojena. (Dle ust. § 292 občanského soudního řádu (o. s. ř.), jestliže plátce mzdy neprovede ze mzdy povinného srážky řádně a včas, provede-li je v menším než stanoveném rozsahu nebo nevyplatí-li srážky oprávněnému bez odkladu po tom, kdy mu bylo doručeno vyzoomění, že nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci nebo kdy dospěly další měsíční částky mzdy, může oprávněný uplatnit proti plátci mzdy u soudu právo na vyplacení částek, které měly být ze mzdy povinného sraženy.)

Postup při exekuci srážkami z příjmu

Dle ust. § 60 zákona č. [120/2001](#) Sb. exekučního řádu (ex. ř.), nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se na exekuci srážkami ze mzdy a jiných příjmů přiměřeně ustanovení o. s. ř. upravující výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy. Dle ust. § 282 o. s. ř. v nařízení výkonu rozhodnutí přikáže soud plátci mzdy, aby po tom, kdy mu bude nařízení výkonu doručeno, prováděl ze mzdy povinného (dlužníka) stanovené srážky a nevyplácel sražené částky povinnému. Soud doručí nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému (věřiteli), povinnému a plátci mzdy (zaměstnavateli). Povinnému a plátci mzdy je

doručí do vlastních rukou. Povinný ztrácí dnem, kdy je plátcí mzdy doručeno nařízení výkonu rozhodnutí nebo usnesení obsahující vyrozumění o nařízení výkonu rozhodnutí (ust. § 294 odst. 3 o. s. ř.), právo na vyplacení té části mzdy, která odpovídá stanovené výši srážek.

Nejvyšší soud ČR již v usnesení ze dne 16. 10. 2008, spis. zn. 20 Cdo 1581/2007, uzavřel, že je-li navrhován výkon rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky srážkami ze mzdy, označí oprávněný v návrhu toho, vůči komu má povinný nárok na mzdu, popř. jiný příjem (srov. s ust. § 261 odst. 1 a § 299 o. s. ř.). To, zda povinný (dlužník) má vůči označenému plátcí skutečně nárok na mzdu nebo jiný příjem, soud při nařízení výkonu rozhodnutí nezkontroluje a vychází z tvrzení oprávněného (věřitele) v návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí. Jestliže v den, kdy soud prvního stupně vydal usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, povinný vůči plátcí nárok na mzdu nebo jiný příjem neměl, k postižení předmětu exekuce účinně nedošlo (exekuce „nevznikla“). Naopak platí, že se nařízení výkonu rozhodnutí ve smyslu ust. § 293 odst. 1 o. s. ř. vztahuje i na mzdový nárok povinného vůči každému dalšímu jeho zaměstnavateli nebo jinému plátcí, pokud byl výkon rozhodnutí nařízen účinně. - **K postižení mzdy nebo jiného obdobného příjmu povinného tedy nedojde (rozhodnutí, na jehož základě k postižení příjmu mělo dojít je neúčinné), jestliže označený plátce mzdy nebo jiného obdobného příjmu ve skutečnosti není v den, kdy mělo dojít k postižení mzdy nebo jiného obdobného příjmu, plátcem mzdy nebo jiného obdobného příjmu povinného.**

Není důvod pro odlišný postup podle exekučního řádu

I v řízení konaném podle ex. řádu musí být exekuční příkaz postihující mzdu nebo jiný obdobný příjem povinného vydán vůči skutečnému plátcí takového příjmu a nikoliv vůči někomu, kdo se plátcem teprve potenciálně může stát. Opačný výklad by mohl vést až ke svévoli soudního exekutora, jenž by předčasně vydával exekuční příkazy postihující budoucí hypotetický příjem povinného u vícero možná budoucích plátců mzdy.

Vydá-li exekutor exekuční příkaz postižením mzdy nebo jiného obdobného příjmu povinného, ačkoliv v době jeho vydání v něm označený plátce není plátcem mzdy nebo jiného obdobného příjmu povinného, nezpůsobuje takový exekuční příkaz účinky nařízení soudního výkonu rozhodnutí (ust. § 47 odst. 2 ex. řádu), protože dosud neexistuje takto postižený příjem povinného a ani osoba, která by jako plátce byla povinna provádět srážky z tohoto příjmu. (Založil-li odvolací soud dovoláním napadený rozsudek na opaku, jeho rozhodnutí neobstojí, a proto jej Nejvyšší soud ČR svým rozsudkem spis. zn. 20 Cdo 4015/2019, ze dne 8. 1. 2020, zrušil.)

Richard W. Fetter,

právník věnující se pracovnímu a občanskému právu

Další články:

- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikaturní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)
- [K osobnímu příplatku v platové sféře](#)
- [Odvolání vedoucího zaměstnance z funkce a některé související otázky z HR praxe](#)